

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 160.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e42880/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

indskrævet i sin Virksomhed, men fordi vi selv ere begrænsede, fordi vi ikke kunne producere mere uden at gjøre det maadeligt.

Katholice Christenen: Det er Høit og det er Princip hos mig ikke at tage Ordet eller være udstøjet uden Nødvendighed. Jeg vilde derfor heller ikke have reist mig, naar jeg ikke ansaa denne Sag sigtig og Livsvigtig for saa har, at jeg dog maatte ikke have tilbageholdt de beredte Ord, jeg har at sige. Jeg skal nemlig ingenlunde forlænge alle de forskjellige Betragtninger, der ere anførte til Gætte for Forslaget, end ikke hvad der af det ærte 10de kongelige Rådet (Klausen) er udtalt, om hvorledes vore Hænder vilde komme om den Beslutning, vi tage; det ligger mig nemlig klart, at vi deslunde haab på vore Hænder vilde dog længe noget Hæder her, end vi ønske. Heller ikke skal jeg opholde mig ved, Høit jeg ikke kan lade det skæde, at jeg mener det lidet påsigende, hvad af det og andet Rådet med eller uden Forbehold er deklareret angaaende den gode Modtagelse, Forsamlingsudvalget skal have med eller uden mig; jeg tror nemlig, at man bør afholde sig fra enhver saadan Forbødelse og udbrændt Tove om en Sag, der ikke forligger og ikke er taget under Behandling. Rigsdagen ved vi, at der ved Eden af meget Bøder i dette Forsamlingsudvalget dog ogsaa er Meget, som man maatte finde mindre godt om; men saadant maas det i høit Saab, at vi den Mart Maaned deslunde og i en Dørgangperiode, hvad enten vi betragte Høit eller Ministeriet, og det er vistnok forlængt at forlange denne Dørgangstid under de Omstændigheder, som maas anføres for nødvendige eller uundgaaelige. Jeg hører ganske vist ikke til dem, som troer det ønskeligt, at vort nærværende Ministerium røstet; i alt Haab skal der da kun være, at vi forstærkes med flere forskellige Glemmer, men jeg kan dog heller ikke hengive mig til ubestemt Tilid til det; thi saa agtsomt ved det Rådet end hver for sig kunne være, saa er Ministeriet af den dag ikke afskaffet af Høitets Rådet, men ere opviede under saadanne Forhold, der ikke kunne gjøre dem for modtagelige for Demeriteret Kraad. Jeg tror derfor, at en Udvalgte af Forsamlingsudvalget skal være med sig, at vi komme til at maatte have Glemmer og Høitets Rådet mellem 2 Hæer, mellem Reactionens og Revolutionens; men begge disse Hæer ere forlængt, og jeg maas sige, at Høit jeg tror, at Reactionen ikke vil have meget stort Udbytte til at se i dette Tilbud, saa fremmer jeg dog, at den heller ikke er uden flere og magtfulde Resourcer. Jeg vilde gjerne vilde sig, at Høitets Rådet vil Stilling i det Høit at være en saadan, at Høitets Rådet ikke kan trænge tilbage; men jeg anser det dog for mere vigtigt under nærværende Forhold, at vi, i Høitets og i Regeringens Interesse, intet Ophold, ingen Væsten vilde, men tværtimod tage selv Forsamlingsudvalget under Dørgangstid. Min Naad er derfor, at Forslaget, hvormed jeg end erklærer, at der kan anføres herfor, der foreslæet, og jeg gjør denne Naad saadant religiøs, som, naar nye factiske Forhold maatte være indtraadte eller bestå, da vil det altid kunne reist sig; men nu maas det saadant og fremfor Alt og uden Ophold at være det vigtige Høit, som af Regering og Høit er os betroet, og det er med Høit herfor, at jeg mener, det vilde Høitets Rådet ikke bør inddrage under vore Behandling uden i Glemmerne eller Høitets Rådet. Jeg vilde derfor, at jeg lægger en saa forlængt Dørgangstid herpaa, at jeg høit det fornødne Rådet Rådet med underhøit mig, begynder, at dette Spørgsmaal bliver afgjort og Rættensvord.

Forsamlingen: Saadant er allerede forlangt af det i Forretningens deslunde Rådet Rådet.
Rang: Jeg kan ikke undlade endnu at tilføie et Par Ord, Høit Dørgangstid har været saadant. Jeg hører ikke til dem, der vilde forlange det her saadant deslunde forlangt, som om det, ved ikke at antage samme Råde varer der Rønting at vende os høit fra vore deslunde Dørgangstid. Jeg vil inddrage ogsaa, at vi skulle vise i Høitingen, at dette ikke er Høitets Rønting, deslunde Høitets Rådet med Danmark skal vi forlange med vort Liv og Død, og det er den Høiting.

hvorpaa det kommer an. Det er ikke den rette Høiting, hvorved dette skal vises, at vi her tage en Beslutning, om en Sag skal forlængt eller ikke; det kan jeg ikke fatte saadan Høiting. Naar det er det værste, at den franske Høiting har udtalt en Høiting ved at optage deslunde Dørgangstid, maas jeg hertil sige, at den franske Høiting senere har maattet gjøre denne Høiting afgjort ved Spørgsmaalet om Tyslands Høiting. Det blev nemlig da bestemt, at deslunde ikke skulle optages, men Høitets Rådet mere end.

Jeg tror især, at det ogsaa her udtales her, hvad jeg allerede antydede med Høit til en æret Ministers Beredning, at det maas mere overveies, om den Naad, hvorpaa et Høit, som skal tages, nemlig ved Grundlovens Beslæmmer om deslunde, er det rette, eller om det bør tages paa en anden Naad. Tages det her, men det bør nærmere overveies af Forsamlingsudvalget, hvorledes det bør tages, og jeg mener, at disse og flere herhenhørende Spørgsmaal vilde, som min ærte Høit (Kriger) sagde, komme for under Forsamlingsudvalgets Behandling, men ikke afgjort forud ved at gjøre det til et Udsørgsmaal, om en Glemmer skal nedlægges.

Ottefrem: Jeg skal ikke opholde Forsamlingsudvalget med at gjengage, hvad der her idag er anført for, at Forslaget skal overgives til Høitets Rådet og dernæst til en Glemmer. Jeg ved i dette Tilbud ingen Betragtning at tilføie, som kan være ny; jeg vil derfor ganske lige til Sagen og erklære, at jeg fremmer for, at Forslaget overgives til Behandling i Høitets Rådet, fordi jeg agter paa et følgende Stadium at stille det forandringstilbud, at Forsamlingsudvalget vil indhøit, at Grundlovens § 1 tillægges de Beslæmmer, der staa i Forbindelse dermed og maas følge dem, maas antages som gjældende og virkelig gældende ved Rønting, men at den øvrige Del berimod maas uden Dørgangstid antages provisorisk, saalange indtil det er afgjort, om det Dørgangstid fra deslunde kunne betragte i Forhandlingerne eller, som jeg haaber ikke at skulle sige, det maatte være bleven afgjort, at de ikke dertil komme til at tage nogen Del.

Rønting: Jeg har kun en liden Bemærkning at gjøre; det er nemlig den Omstændighed, som jeg tror, ikke er klart fremst, den nemlig, at høit man ikke modtager det Tilbud, det Forsamlingsudvalget, som Kongen har forelagt os, saa vedbliver Kongen at være Grundlovens herre, men jeg har ikke troet, at det maatte Høit hende en Saadant. Jeg har endnu en anden Bemærkning at gjøre. Jeg tror, at deslunde selv er meget interesseret i, at Udvalget antages, og at vi ved at debattere Forslaget, ikke vilde, at vi høit deslunde fra os. Jeg maas derfor bemærke, at vi neppe have gode Udbytte til at erholde Høit, efter alle de Omstændigheder, jeg kan sige. Naar vi imidlertid have en stor Høit, en tapper og vighlig Naad, anser jeg det umuligt, at vi kunne blive saadant herod. Men naar vi altjaa forlæet, at Krigen forlæet, en Krig paa Liv og Død — det vil blive en Høitets Rønting —, hvor have vi da vor Høit, hvor Høit, som vi skulle recurrere til? Den have vi i Høit, i vor Constitution, der maas vi sege vor Høit. Sæt engang Armeen staaet, Nationen i Høitets Rønting, Ministeriet træder af, Dørgangstid Høit reiser sig paany og harer et saadant Høit; hvor seger Høit nu sin Høit, hvor sin Høit? Det skal sege den i den Constitution, det skal sige, og høit antagelse jeg anser det næsten for en Høitets Rønting at vilde opstille.

Oluf: Jeg skal blot tilføie mig en Bemærkning. Høit af de forlængende Talere have været, at de deslunde Dørgangstid i en saadant Høitets Rønting vilde være i Høitets Rønting, men denne Høitets Rønting forekommer mig ikke at være begrundet, thi med Høit til de Høitets Rønting, hvormed Høitingen vilde være deslunde mellem de Dørgangstid fra Danmark, er det endog saadant, at den Høiting, hvorefter de deslunde Dørgangstid skulle sig, vil sige Høitets Rønting for sig.